

יוסף זוסדי ורזל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף ורזל" [בהשתתפות כולל "יוני המעלה"]
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ז"ה שנלב"ע ביום כ' מר השון התשע"ז

שבת שלום

שביעי של פסח ו' לעומר

שבת כא' ניסן ה-תשפ"ה
פרשה: א. בשלח
ב. והקרבנות
הפטרה: וידבר דוד

הדלקת נרות - 18:52
צאת השבת - 19:45
ר"ת: 20:35

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:57

שמיני	פסח
עמוד השחר: 4:42	4:50
זמן טלית: 4:49	4:57
זריחה: 6:02	6:08
חצות: 12:41	12:42
מנחה גדולה: 13:14	13:15
שקיעה: 19:20	19:15

אחרי חזון

"לאכול ולהישמר"

רבי מנחם-מנדל מקוצק
הקשה: אם התורה החמירה
כל-כך בעונש החמץ
ובהרחקתו, מוטב היה שתצווה
שלא יאכלו כלל מאכל דגן
בפסח, ומדוע הורה הקב"ה
לאכול מצות בפסח?
השיב הצדיק: אין זו חכמה
להתנזר מאכילה, החכמה היא
לאכול ולהישמר מאיסורים.

העלון לרפואת
מנשה בר דוד וברוריה
מרת אחותי דינה בת רחל
ולע"נ חמי' ר' שלום בר שמחה ז"ל
חמותי מרים בת רחל ז"ה
הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
בטל... 052-5079555

"מעבדות לחרות ברכוש גדול"

שאלת רכוש המצרים היתה חלק מהותי וחשוב בתכנית
האלוקית של יציאת מצרים. ת"ל שנים לפני התרחשותה מודיע
ה' לאברהם "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול". במעמד הסנה, כשנה
לפני יציאת מצרים, חוזר ה' ומצווה "לא תלכו ריקם... ונצלתם את
מצרים". ושוב עובר ליציאה "דבר נא באזני העם וישאלו". נמילת
הרכוש ביציאה ממצרים עומדת ביסוד יחסו המזורז לכאורה של
אברהם לשרה בעת ירידתם למצרים, ודרישתו "למען ייטב לי
בעבורך", דהיינו יקבל מתנות תמורת לקיחתה לפרעה. הסביר
בעל שם-משמאל: "מאחר שנאמר לו צא וכבוש הדרך לבניך
ומעשה אבות סימן לבנים" היה צריך לעשות לפועל דמיוני
שיוציא את ישראל ממצרים ברכוש גדול".

פשרה של פרשת הרכוש יובן בהארת משמעות היציאה מעבדות
לחרות "בהוציאת את העם ממצרים תעבדון את האלוקים", אם
"תעבדון" היכן החרות? על כרחך יש ביציאה ממצרים יותר
מאשר שלילת העבדות. יש בה גם קבלה של משא חיובי, עול
מלכות שמים – החרות האמיתית.

דוק ותשכח בצמדי המילים "הוציאנו מעבדות לחרות מיגון
לשמחה ומאבל ליום טוב ומאפילה לאור גדול ומשעבוד לגאולה"
– המצב החדש איננו רק הפסקת המצב הקודם, אלא יש בו
תוספת מעלה חיובית. מי שהיה ביגון ויצא מדכאונו עובר
להרגשה רגילה, מי שקם מאבלות קם לימי חולין. לא כן היציאה
ממצרים, כאן המעבר הוא מיגון לקצה השני לשמחה, מאבל
להיפוכו, ליום טוב. המעבר מרע לטוב הוא בדילוג על מצב
ביניים ניטרלי. אין תיקו אלא ונהפוך הוא.

חיי הפרט והכלל מבוססים על העקרון "יהי ערב ויהי בוקר" לשני
הכיוונים. ל'בוקר' קודם 'ערב', ומכל 'ערב' אפשר וצריך לעשות
'בוקר'. מחד "כי נפלת קמתי, כי אשב בחשך ה' אור לי", ודרשו
חז"ל "אלמלי נפלת לא קמתי, אלמלא ישבתי בחושך לא היה ה'
אור לי". צמיחת הצומח באה מתוך רקבון הגרעין, ויצירת החיים
באה מתוך חבלי יולדה. המסר הוא כי מגלות [ומנסיון]
לא יוצאים ריקם, אלא ברכוש גדול. רכוש גשמי שאתו בונים
משכן וגם אם בדרך נכשלים בעגל, ובעיקר רכוש רוחני, ההופך
מ"ט שערי טומאת מצרים למ"ט-מונים של ימי עליה מחרות
גשמית בפסח לחרות רוחנית במתן תורה.

חג כסר חנה

"זהו לא ישמע" ג'

ספרו של חנה

הפעם נוספה לרעדה סיבה נוספת, איש לא ידע כיצד תסתיים שירת
הבקשות באישון לילה, נוכח זעמו הגואה ומתפרץ של חסן ביק, השר
המאיים.

חצות לילה. יהודי חלב מתעוררים משנתם ועושים דרכם, מכורבלים
במעיליהם, אל בית הכנסת המואר והמחומם.

הם מתיישבים במקומותיהם, וחכם דוד מנשה מתיישב לצד כותל המזרח
ומרים ידו לאות התתלה.

שירת הבקשות פורצת באחת מפיות כולם, בתחילה בהיסוס ולאחר מכן
כאשר מתפרץ ומתגבר. "אל מסתתר בשפירי חביון, השכל הנעלם מכל
רעיון".

ובבית הסמוך, באותה שעה, מקיץ חסן בק מן התרדמה ומוחה את קורי
השינה מעיניו בחמת זעם.

קול שירת הבקשות מגיע לאוזניו בבירור, ונעימת הניגון רק מרתיחה את
דמו עוד יותר.

"היהודים המחוצפים" הוא משתולל, "הם הרהיבו עוז להפר את הוראתי,
אני אטפל בהם".

והוא מדדה מן המיטה לעבר החדר הסמוך, מעיר את בנו הישן עמוקות,
ומורה לו: "גש לבית הכנסת הסמוך, היכנס פנימה והטל מורא על
היהודים המזמרים שם, אמור להם כי מוטב להם שיביטו היטב בכותלי
בית הכנסת יען זו להם התפילה האחרונה, ביום ראשון ייסגר בית
הכנסת על מסגר ובריח, על דברתי".

הבן, מחמוד, ידע היטב על מה אביו מדבר. הוא מיהר להקיץ מן השינה,
התלבש בזריזות, ואץ רץ לבית הכנסת. רק דבר אחד נשגב מבינתו,
מדוע אביו שולח אותו לבית כנסת שומם ודומם באישון לילה.

משעה שיצא מן הבית לא הצליחו אוזניו, הצעירות והבריאות בדרך
כלל, לקלוט שום שמץ של ניגון.

מכל מקום, כדי לא להפר את הוראת אביו עשה מחמוד את דרכו לבית
הכנסת, הסתובב סביבו וניסה להטות אוזן, לשמוע קול שירה או טלטול
מתמשך.

לא מיניה ולא מקצתיה. לאוזניו הגיע רק קול דממה דקה.
כמה רגעים הסתובב שם מחמוד, נבוך ומבולבל, עד שלבסוף החליט
לחזור על עקבותיו.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמון

הודעות מרכז "Ani for son" פתוח בימים: א – ה פלא... 052-5079555

צרכי החג למען משפחות נצרכות
כמידי שנה לקראת חג הפסח אנו מחלקים מצרכי מזון למשפחות נזקקות. פונים אנו אליכם, להיות
שותפים במצוה גדולה זאת ולהכניס את שמחת החג לבתים אלו. כל תרומה שתקבל בברכה. יהי
רצון שזכות המצוה תגן עליכם, ותזכו לכל מילי דמיטב אמון.
מי שרוצה לתרום נא לפנות לפלפון... 050-5919251

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

חז"ל אמרו על הפסוק "הים ראה ויננס", מה ראה, אורונו של יוסף ראה, ששמר כל עשרת הדברות (תנחומא נשא לד, ו). ומדוע נס הים בראיית אורונו של יוסף? ביאר רבינו חיים פלאג'י זצ"ל, בספרו "חיים לראש": חז"ל אמרו (בראשית רבה כא, ו) שהים סירב להבקע בפני בני ישראל, באומרו שהאדם נברא ביום ששי, ואילו הוא נברא ביום שני מששת ימי בראשית, וממילא הוא חשוב יותר, ואינו חייב להבקע מפני בני האדם, ולכאורה, טענה טובה טען. אבל כבר אמרו חז"ל (בראשית רבה ח) שבריאית נשמות הצדיקים קדמה לבריאית העולם, וממילא היה על הים להבקע בפני אורונו של יוסף, שקיים את עשרת הדברות.

ויעבד הים לפנת בוקר לאיתנו

חז"ל דרשו על כך: לתנאו הראשון, שכן תנאי התנה הקב"ה עם הים, בבריאית העולם, שיבקע לפני בני ישראל, שנאמר: "ויאמר אלוקים יקוו המים" (שמות רבה כא, ו).

ועוד אמרו (בראשית רבה עז) שמעשה אבות סימן לבנים. ויעקב אבינו, בכך שבקע את הירדן במקלו בלכתו לחרון, כמו שנאמר "כי במקלי עברתי את הירדן הזה" – איפשר לבני ישראל לעבור את הירדן בחרבה בימי יהושע בן נון.

כתב על כך רבינו אליהו בן הרוש זצ"ל מצפרו שבמרוקו, בספרו "כוס אליהו", שזהו שנאמר: "מה לך הים כי תנוס, הירדן כי תיטוב לאחור?" וכל אחד מהם עונה תשובתו: ים סוף עונה "מלפני אדון חולי ארץ", כלומר מחולל הארץ ובוראה, שבעת הבריאיה התנה עמי כן. והירדן עונה: "מלפני אלוה-יעקב", שמעשיו של יעקב היו לי לאות להבקע.

וירא ישראל את ה' הגדולה

חז"ל אמרו, שכל מכה מעשר המכות מכונה בשם "אצבע", כמו שנאמר "אצבע אלוקים היא", וקריעת ים סוף מכונה בשם "יד", כמו שנאמר "וירא ישראל את ה' הגדולה", וכתב רבינו האברבנאל זצ"ל: כשם שהיד כוללת את כל האצבעות, כך כוללת קריעת ים סוף את כל המכות. והיינו, שהנטבעים בים שותו את המים המאדירים, כמו מי היאור שנהפך לדם, ועלו בהם הצפרדעים שבים, וכינים, ודגי טרף, כמו הערוב. סוסייהם מתו כמו במכת דבר, ושחין עלה בגופם. רוח קדים עזה הביאה עליהם ארבה, שעת אשמורת הבוקר היתה שעת חושך, והמוות בא עליהם כפשוטו.

סוף דבר, מסיים האברבנאל זצ"ל, "שבמכה הזאת האחרונה מטבעת המצרים בים סוף, נכללו כל טבעי המכות שנעשו במצרים".

וירא ישראל את ה' הגדולה אשר עשה ה' במצרים

חז"ל אמרו בהגדה, שכל מכה שלקו המצרים, היו בה חמש מכות. שנאמר: "ישלח בהם חרון אפו, עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים", וכל עשרת המכות (שהיו בהם למעשה חמישים מכות) מכונים בשם "אצבע אלוקים". אם כן, על הים שנאמר "וירא ישראל את ה' הגדולה" – וביד יש חמש אצבעות – לקו מאתיים וחמישים מכות.

שאל רבינו ה"בן איש חי" זצ"ל: מדוע באמת לקו על הים מכות רבות יותר מאשר לקו במצרים?

אלא שהקב"ה נהג כאן במידה כנגד מידה. מכות מצרים היו כנגד השיעבוד שהשתעבדו המצרים בבני ישראל. אבל לקראת סוף הגלות, כ"קניוח סעודה", גבר השיעבוד עד מאד כאשר פרעה הרשע גזר שלא יתנו להם קש לתבן, ויחד עם זאת תבע מהם להשלים את מכסת הלכנים עד תומה. ביום הראשון לגזירה קוששו תבן מסביבותיהם, וביום השני נפוצו סביב, וביום השלישי היה עליהם לרוץ למרחקים, והיתה גזירה זו קשה להם יותר מכל שנות השיעבוד, לפיכך לקו גם המצרים בים סוף, "בקניוח הסעודה" של מכותיהם, מכות קשות פי כמה יותר מכל המכות שספגו עד אז.

והנה שוטרי בני ישראל באו לפני פרעה בבקשה לבטל את הגזירה החדשה לקושש קש לתבן, ואמר: "למה תעשה כה לעבדיך". כה – בגימטריא עשרים וחמש. כלומר, גזירה זו קשה פי עשרים וחמשה מן השיעבוד הרגיל. ומידה כנגד מידה לקו המצרים במצרים עשר מכות – ועל הים מאתיים וחמישים. כלומר פי עשרים וחמישה.

ספירת העומר

רבינו יצחק אברבנאל ז"ל כתב, שלפיכך מקריבים למחרת יציאת מצרים קרבן שעורים, סופרים מ"ט יום ומקריבים שתי הלחם מחטים. מכיוון שיציאת מצרים היתה החלצות מעבדות ושעבוד, והם היו כבהמה, שהעול הוסר מעל צווארה. אבל כל עוד לא ניתנה להם התורה, ולא זכו למצוותיה, אינם בגדר בני אדם. כי מותר האדם מן הבהמה – היא עבודת ה' ולימוד התורה.

לפיכך, הקריבו למחרת יציאת מצרים שעורים, שהם מאכל בהמה. וספרו חמשים יום – מהם יתעלו ויזכו לתורה. ואז הקריבו מנחת חטים, שהם מאכל אדם. ולא סתם חטים, אלא לחם אפוי ומעולה, שכן הם התעלו לרום המעלה.

פרשת ויקרא

ישעת הסכנה של מי

שאלו את בעל האמרי-אמת' מגור, מדוע דווקא בשנות 'קצ' (שנים של קט-רצון לביאת המשיח) גזברים הקשיים והניסיונות, ולפעמים גם יש צרות וגזרות.

אמר להם: "נאמר בירושלמי 'מבאז שאין השטן מקטרג אלא בשעת הסכנה'. יש לפרש שהכוונה ב'ישעת הסכנה' היא ל'ישעת הסכנה' של השטן עצמו. כאשר השטן רואה שמגיע זמן ראוי ומסוגל לביאת המשיח, שבו יבוא קיצו, שבן בשיבוא משיח ישחט הקב"ה את יצר-הרע, או-אז הוא 'מקטרג' וקושה מאמצים יתירים לעכב את הגאולה". והוסיף: "כאשר מגיעים לעת-רצון, שבה ראוייה לבוא הגאולה, יש להתאמץ ביותר שלא למעורר חליה, ואדרבה, להוסיף התחזקות בתורה ובמצוות, כדי להתגבר על הקטרגים ולזכות לביאת המשיח".

הלכות ויקרא

דיני מלאכות המתחילות בערב שבת ומסתיימות בשבת, וכמה מדיני מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להר"ג דוד יוסף שליט"א

המשך דיני מלאכה המתחילה בערב שבת

ב. התירו חכמים לפתוח את שפת המעיין סמוך לכניסת השבת, על מנת שיזרמו המים משם אל השדה או הגינה להשקותה בשבת.

ומכאן יש ללמוד שמותר לפתוח ממטרות או טפטפות של מים מערב שבת אף על פי שמשקים את השדה או הגינה בשבת, ואפילו הם משמיעים קול בפעולתם. וכן יש להקל להפעיל שעון חשמלי מערב שבת על מנת שיפעיל את הממטרות או הטפטפות בשבת. ומותר לסגור בשבת את הממטרות, ואפילו בזה אחר זה, ואין לחוש לכך שכאשר סוגר ברז אחד מתגבר הזרם בברזים האחרים שעדיין פועלים.

וכן התירו חכמים להניח מערב שבת משחה עבה על העין לשם רפואה, אף על פי שהעין מתרפאת מחמת כן בשבת. ולענין נתינת משחה על העין בשבת, עיין בשלחן ערוך להלן (סימן שכח סעיף כא), ושם נבאר דין זה בס"ד. וכן מותר להניח תחבושת על הפצע מערב שבת, אף על פי שהפצע מתרפא מחמת כן בשבת.

וכן התירו חכמים להניח מערב שבת מוגמר תחת הבגדים, דהיינו גחלים של מיני בשמים המעלים עשן הנותן ריח טוב בבגדים, אף על פי שהעשן ממשיך לעלות במשך השבת, ואין לחוש משום שמא יבוא לחתות בגחלים בשבת, מפני שהעשן משחיר את הבגדים, ובודאי לא יעשה כן. ואפילו אם הגחלים מונחים בתוך כלי, יש להקל לעשות כן מערב שבת, מפני שאין אנו מצווים על שביתת כלים כלל.

וכן התירו חכמים לשרות שעורים בגינית מערב שבת, אף על פי שבשבת אסור לעשות כן, משום תולדת מלאכת זורע, (וכמבואר בשלחן ערוך להלן סימן שלו סעיף יא).